

Előfizetési ár:

Helyben, haashoz hordva
 Negyedévre . . . . . 2 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 * * * * *
 Vidékre, postán küldve
 Negyedévre . . . . . 8 k. 60 m.
 Félévre . . . . . 7 k. — m.
 * * * * *

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
 kétfő és
 ünnepnapon nap kivételével.
 * * * * *
 Szerkesztő és kiadóhely:
 Budapest-nagy-úton 161 m.
 (Földes-hegy,
 hova a lap szerkesztése és nyomdai
 részletei vonatkozóan 500-1000
 tologok intéseendőek.)
 * * * * *

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** || Egyen szám **2** illér. || Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság

Nyári panaszok.

Az iskolai nagy szünet alatt foglalkozni legjobbszór a sajtó a tanúgygyel. Reszben, mert rendszerint ilyenkor szélszeden áll be az események tengerén, részben pedig mert a tanúgyhoz való hozzáfáshoz alkalmat adnak az iskolai értesítők. Sok gondolat kergeti ilyenkor egymást a nyilvánosságon szánt hasábkomb, kijut az iskolának a dícsért, vagy az észrevétel. De általánosságban azt a benyomást lehet az írásköböl meríteni, hogy a tanúgyünkkel, a magyar középiskolai tanítás rendszerével senki sincsen megeledeve.

Mindenki várna valami újítást benne, valami modernebb felfogást, valami újabb rendszert, ami közelebb vinné a huszadik század fatalságát a megváltozott gyakorlati élethez és a kenyérhöz a tudás praktikus egyetemesit adná a tanuló ifúság kezébe. Sok ötlet merül fel, egyik világos, a másik kevésbé az, az egyik meresen beszél, a másik félve tapogatózik, de a végeredményben egyik sem helyesli a jelenlegi állapotokat.

Ez az általános hibázatás nem érinti, nem is érintheti a magyar oktatókat, mert hiszen ők éppen nem tehetnek arról, hogy ilyen a rendszer. Senki sem köszönhet különö kalappal, mint amilyen van neki, ők sem dolgozhatnak más rendszer szerint, mint amit elébük adnak.

Az a baj, hogy a rendszer rossz, az a panasz, hogy az iskola nem az élet számára nevel s az az észrevétel, hogy a rendszer megváltoztatására vagy nagyon keveset, vagy semmit sem tesznek ott, ahol kellene: a tanúgyi környáynál.

A tankönyvek változnak, de a régi rendszerek marad nagyjában ugy, ahogy évtizedek előtt volt, egyes nagynehezen megszülető újítások széttagolják a középiskolákat egysegésítés helyett. Magyarországon vagy jogászmber, vagy mágnás a kultuszminiszter, arra még nem volt eset, hogy ezt a szeket, amelynek valóban semmi közeének sem volna szabad lennie a politikához, szakember töltötte volna be.

A szakemberek eljutnak a tanácsosságig, olykor államtitkárságig s e minőségükben végrehajtói az elébük adott feladatoknak, de hogy ők legyenek a vezető, ők legyenek az irányító szellem, — ezt még nem érttek meg.

Nyelvtanításunk a középiskolák mai tanítási rendszere szerint tudvalóleg nem a mai élet számára van berendezve. A torontáli sváb leány, ha cselednek kerül be valamelyik al-

földi városban, félév alatt megtanul magyarul, a sváb faluba adott magyar cseregyermek egy év alatt megtanul nemétil, ellenben a középiskolai tanuló az iskolában nyolc év alatt sem tanul meg latinul. Legfeljebb odáig viszi, hogy szókár segítségével fordítani képes.

Kellenek-e ma a régi holtnyelvek? A göröggel szemben könnyű a válasz. Azt ma már ugy is csak a tanúja, aki akarja s belemélyedhet írásaiba annak a Homérosznak, akit Spencer Herbert kora legnagyobb fecsegőjének nevezett.

A latinra nagyon sokan azt mondják, hogy szükség van rá, minthogy egyes eltpályákon ma még tényleg nélkülözhetetlen is. Sőt némely bíráló azt mondja, hogy a latin nyelv ismerete nélkül nem képzelhető el általános műveltség.

Ez mindenesetre nagy túlzás, mert szépen megköszönnek gazdszázaink, erdészeink, mernökeink, a pénzügyi terén működő hivatalnokaink, akik a legtöbb esetben olyan középiskolákat jártak, a melyekben nem volt tanúgy a latin nyelv. Így tehát bajos beszélni úgy, hogy annak a beszédnek eredménye is legyen. Az általános műveltséget ugy sem az iskola adja meg, hanem az önképzés.

Ki méréne állítani, hogy Lincoln Ábrahám, minden idők egyik legnagyobb államférfia, ne lett volna korának egyik legműveltebb elméje, pedig egész életében mindössze csak 6 hónapig járt iskolába.

Persze ez amerikai eset, ahol rikkancsokból lesznek az Edisonok. De miért kell olyan rettenetesen távol állnunk a gyakorlati élet követelményeitől az iskolázás terén nekünk? Miért van túlterheles a nem gyakorlati tudományokból, mint például a latin költészetnek eredetiben való ismerete s miért csak az alsó három osztályban tanúgy a földrajz?

Miért »nem általános« műveltség az, ha valaki nem tud egy latin rendhagyó igét végigragozni s miért »általános« műveltségű az, aki nem tudja, hogy hány állam van Délamerikában, de sőt olykor tulajdon hazája földjén sem ismerők?

Uj irányokra volna itt szükség s uj ötletekre. De nem olyanokra, amelyeket pusztai kiáltó szó gyóánán eredménytelenül mondanak el a szakemberek a szalpakok hasábjain, hanem ama másikkal kellenének, amelyeket a gyakorlati élet hasznára valóra is váltának. Azonban közel s távolban semmi fény, csak mécsvilág pislákocsendeszen. Tanpolitizáljunk mellette tovább.

Lukács választójoja.

A kormány egyik félhivatalosa, a »Magyar Nemzet« cikket írt arról, »milyen legyen« az a választói reform, amelylyel a miniszterelnök az összes a képviselőház elé akar lépni. A cikk egész beállításá olyan volt, hogy mögötte egyenesen egy félhivatalos bejelentést kellett látni s lapírársunk olyan feltűnő betűkkel közölte le, mint azokat a cikkeket szokta, amelyeket egyenesen a miniszterelnök, vagy a kormány tagjainak egyenes információjára s utasítás alapján írt meg Ért-hető tehát az a kiváncsiság, mellyel mindenki a kezébe vette, mert joggal hihette, hogy »milyen« mögött a milyen »lesz« rejlik s hogy végre ez a cikk lesz az, amely lerántja a leplet a színpárról s amely véget vet annak a csúnya köztűzű játéknak, amellyel Lukács László a választói jog kérdésében az országot ámitja.

Maga a cikk azonban kínos csalódást okoz. Egyrészt azért, mert nagy általánosságban mozog s aki végig olvassa, sem tud többet a választói javaslatról, mint eddig is tudott. Másrészt azért, mert a miniszterelnök köztűzű játéka csak folytatódik. A cikk ugyanis általánosan »cél-szerűség« és a »lehetőség« szempontjait hangoztatja és sejtli, hogy erre a kormány nagyobb súlyt helyez, mint arra, hogy a nagy parlamenti reform csakugyan demokratikus legyen. Azt a választói tervezet, amelyben az összes ellenzék pártok május hóban megállapodtak, Lukács László még csak komoly megfontoltság tárgyává sem tette, pedig maga Lukács miniszterelnök elismerte róla, hogy az ellenzék kiküszöbölt belőle mindent, ami széles radikális álláspont volt benne.

A demokrácia nagyon relativ fogalom s ismeretes a történelemből, különböző körkötásban hányszor élelt vissza annak hangoztatásával. Ha tehát a kormány nálunk is demokráciát emlit, ez nem téveszthet meg senkit, mert tudjuk, hogy ez csak szó, amelyet a reakció köpönyegnek szokott használni, hogy igazi törekvéseit lepleljeze.

Apponyi Albert azon a lakóman, melyet isztéletére május 30-án a Kossuth-párt rendezett, nagy beszédet tartott s az ellenzék választói jogi vezéreire előzva, azt mondta: »el tudtok találni azt a kö-zéputat, hogy azt a haladást, azt a lépést tegyék előre, amelyet tennünk okvetlenül kell és amelyet a nemzet a maga élete veszélyeztetése nélkül megtehet. Uj életre kell ébresztésünk utánán a sorvasztás után, melynek alá volt vetve az utolsó harminc év alatt, a nemzeti demokráciát. Mert nekem nem kell demokrácia, ha az nem nemzeti és viszont nincs a magyar nemzet jövőjére nézve biztosíték más, mint a demokratikus haladás.«

A kormány is a demokráciát hangoztatja, de nem nemzeti alapon, hanem

Megerkezett

a Magyarország és Ausztriába engedélyezett gyarmatteljesítő rendszeri betétek országos értékelési, suttar-vezérlési, melyek egységileg elkészítette

Leicht István gyarmatteljesítő cserépkályha készítő. Mihály Sarvaska 14. Raktár Kéttetemesi Sahn Toth József csapásmester úr írtében, ahol folyócsanakok, lakóközönség és építési munkálatok juttatásán kaphatók

Kiadó udvari lakás

2 szoba, konyha, speiz és kamra. Er tekezni lehet III. kerület, Hoffman János utca 11. szám alatt. 6100

Kiadó bolthelyiség.

A Leszámloló-Bank épületben 1 nagy üzlethelyiség folyó évi november 1-től kiadó. 6112

Házneladás!

VII. tized, Mezei-, Széles- és a Csóka-utcaira fekvő 315. régi sz a 180 négyszögöl telkű sarokház nagyon kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb értesítést ad özvegy Kiriák Gergelyné, 2-ik tized, Zimáit-utca 181. szám alatt. 6133

Bogovics József

gyorsmelegítő, cserépkályha készítő Kecskeméten

(Kaszap utca 12 (saját háza))

Készít: mindennemű cserépkályhát, takaréktűzhelyeket és szilikó építményeket.

Nincs többé **gyomor fájás!**
A szabadalmazott

Kakukfű keserű

(elix fum. off.) házi szer

néhány napi használat után teljesen megszűnteti a máksós étvágylanságot, hányingert gyomor idegességet, hűsmenést és mindennemű gyomor fájást. Egy üveg ára 80 fillér. Forrást: Török József gyógyszerárta Budapest. — Kecskeméten egyedül kapható:

Hornyák Ferencz

„Angyal” drogériájában, Nagy kőrosi utca, Dohány nagytűzszélével szemben. Övénekünk az utasainkatól. Csak akkor valódi, ha a dugónés képeken elix. fumar. off. védjegyrájta van

A tisztelt vendéglős és korcsmáros uraknak ajánljuk ez évi természeti kintűnő jó, tisztán kezelt borainkat a legolcsóbb árakon.

KECKEMÉTI BORTERMELŐK ELSŐ PINCZESZÖVETKEZETE.

Versenyvárgalási hírdetés.

A keckeméti görögkeleti egyházközség előjárósága templomának helyreállítási munkálataira f. évi augusztus hó 24-én délután 5 órakor a főkapitányaság megtartandó z a r írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános versenyvárgalást hirdet. A munkálatokra előírtázt **összeg 20300 korona.**

Ajánlatok csakis az összes munkákra tehetőek.

Az ajánlatok lepecsételt zárt borítékban f. évi **augusztus 24 ik** napján délelőtt 12 óráig alulírott egyházközdnek náknál nyújtandók be.

Ajánlattevők kötelesek ajánlatukhoz az ajánlat végösszege nek 5 százalékát kitevő összeget készpénzben, ovaidek képes értékpapírban vagy takarékpénztári betétkönyvben elhelyezve bantápnézü mellékelni.

Ajánlatot tenni csakis alulírottnál kapható ajánlati lapon és költséggel tessel lehet s ugyanott a munkára vonatkozó terv, valamint a feltetelek megtekinthetők délelőtt 9—11-ig, délután 2—4 óráig.

Kecskemét, 1912. augusztus 6.
Dragolovich László egyházgözdnök

Aki igazán jót akar, az eredeti **„Pfaff” varrógépet** vegyen,

amely a csabemencia fel a szögálatot, egy azalok o k kollemelési vezetékűt, mense kú meg Ugj minden ipari célt, mint családi használatra és a műhímzésre kiválóan alkalmas. — Az eredeti Pfaff varrógépek kiváló minőségűre igyazolják az is, hogy olcsóbbá nem kell ügyköznöz mint ma s varrógépek eladásához.

Egyedül nagyraktár:

Téby Lajos mechanikusnál, III., Koháry-dícsa 2. szám, Berekta-á szállóval szemben.

120 kor. 120 kor.

Kerékpárosok figyelembe!!!!

Aki kintűnő jó, könnyű járható kerékpárt akar venni, tekintse meg a **STEYER** **feyyergvárj** helybéli raktárát: 1 só tized, Kádár utca 3 ik szám. Ahol a gyár **Kosmos kerékekt** (terpados) szabadon futóval és felszereléssel 120 koronáért megveheti. Waffenan a Monarchia legjobb kerékpárja.

Izléses, szép és tartós szobafestő és mázolómunkát készít előnyös árak mellett

Guđricza József festő, Hosszú-utca 1. szám, a vásári-utcai gyógyszerár mellett, ahol nagy választékban **tapétáminálakban!**

Csepleshez és konyhára porozt köszönet legolcsóbban lehet beszerezni Fülöp és Társánál

Kisvásári-utca 10. szám. Telefon 230. Ugyanitt első osztályú salgótarjánii köszönet is kapható métermázsánknál **3** koronáért.

Nagy tűzhelyraktár!!

Raktáron levő takaréktűzhelyek és üstházak leszállított árban kaphatók

Schrötter Béla 6012
lakatosmesternéi, Fulyóka-utca 90. sz

Két vagy három szobafestő- és mázolósegéddet legmagasabb fizetéssel alkalmaz

Guđricza József festő
Hosszú utca 1. szám, 6119
Vásári utcai gyógyszerár mellett házban.

Artézi borviz!

Félegházáról hozott tiszta artézi vízből gyártott, szénssavval telített **bor viz** kapható fől literenként 8 fillérért hához szállítva, **KOVÁCS-féle artézi szikkvizgyárban.** VII. ker., Kossuth-város, Zoldfa utca 2. szám alatt. Telefonszám: 182. 6208

Pályázati hírdetés.

Az Iparos- és Kereskedő-tanácskóla Felügyelő Bizottsága az iparostanoniskolánál új párhuzamos két osztály létesítése és a rajzosztályok változása folytatn és hóban meg egy ízben hírdetett pályázatban kiírt egyik 3-as szabadkézi és mértani rajzóra helyett **3 cipészipari szabasszati rajzóra** ellátására hírdet pályázatot ugyanazon feltételek mellett, mint előbb. 6158

A városban,

csemege- és borszőlő-termés eladó Bethlen-körút 33. szám. 6190

Veszek mindenféle ócska vasat, csontot, rongyot és rézhulladékok. Ócska vasért fizetek 100 kg. kén 5 koronától 8 koronáig, csontért 8 koronát. Raktáron tartok mindenféle használható vasakat. Hívásra hához is megyek. A megvett árút saját kocsimon szállítom el. **Bárdos, ócskavas kereskedő.** — Vasárter 9 szám. — Telefon: 221. — **Í Kérőik a címre úgyelni!**

Kiadó földbirtok.

Szentkútly-lugacon, a város tulajdonát képezett 53 kat. föld je minőségű szántó- és kaszálóföld 10 évre a házasságból kiadó; értekezhetni **Féjyas István** földbirtokosnál 1-5-ös tized, (Batthyány-utca) 31. szám alatt. 6167

Földbirtok eladás.

Talfájában, a Nagyéndai-út mentén 6 és fél kilométerre, ú. sz. bábó Ferenccs tulajdonát képező 5 hold egy vészős kintűnő minőségű szántóföld, mely földeségetmelésre kiválóan alkalmas, örökáron eladó. E-tekeztetni a helyszínen 158 sz. u., Kerekes Lászlóval.